

gældende ordning. Præsidenten har derfor af de foran nævnte grunde givet udtryk for betænkelighed ved at tilslutte sig den af retsplejerådet foreslåede ordning.

Justitsministeriet er enig i, at den af retsplejerådet foreslåede kompetenceflytning kan give anledning til betænkeligheder af de grunde, der er anført af højesterets præsident. Justitsministeriet har på denne baggrund ikke fundet tilstrækkelig begrundelse for at opretholde retsplejerådets forslag.

3.2. I sin begrundelse for forslaget om, at *oprejsningsbevillinger* i borgerlige sager skal gives af den ret, for hvilken sagen indbringes, anfører retsplejerådet bl. a., at der i borgerlige sager bør gælde samme ordning som i straffesager. Da kun én myndighed (den overordnede ret) skal behandle sagen, er en sådan ordning arbejdsbesparende og vil medvirke til at nedbringe den tid, det tager at få en endelig retsafgørelse.

Det har til fordel for den gældende ordning været anført, at denne medfører mindre administration i de tilfælde, hvor den, der anker, søger fri proces. I disse tilfælde vil det af tidsmæssige grunde ofte være nødvendigt tillige at give oprejsningsbevilling, og det er derfor en fordel, at samme myndighed (justitsministeriet) kan meddele begge tilladelser. Rådet er for så vidt enig i, at det kan være en fordel, at begge tilladelser meddeles af samme myndighed, men mener, at dette bør opnås ved, at også kompetencen til at meddele fri proces henlægges til domstolene. Rådet finder i øvrigt ikke, at der vil vise sig ulemper af væsentlig betydning ved en adskillelse af kompetencerne vedrørende anketilladelse og fri proces.

Præsidenten for højesteret har i sit høringssvar bl. a. udtalt, at praktiske hensyn som anført af retsplejerådet stærkt taler for, at oprejsningsbevillinger og bevillinger til fri proces meddeles af samme myndighed, men da højesteret må være tilbøjelig til at mene, at bevillinger til fri proces for at undgå enhver forhåndsstillingtagen til sagerne fra domstolens side fortsat bør meddeles af administrationen, finder man som følge heraf ikke tilstrækkelig anledning til, at retsplejerådets forslag gennemføres. Dommerforeningen finder, at det har været en fordel ved den gældende ordning, at administrationen har kunnet træffe sine afgørelser efter et relativt frit skøn, og det er foreningens opfattelse, at der ikke er noget grundlag for på væsentlige punkter at rette kritik imod den praksis, som har udviklet sig på grundlag af justitsministeriets udøvelse af adgangen til at meddele procesbevillinger.

Det er justitsministeriets opfattelse, at der i oprejsningsbevillingsspørgsmålet ikke ganske kan drages en parallel til straffesagerne, da der er en ikke ubetydelig forskel mellem anklagemyndighedens lejlighedsvis protest imod admittering af forsinkede anker og partsinteressen i borgerlige sager. Endvidere finder man, at hensynet til, at der ikke hos parterne opstår nogen følelse af forudindtaget hos retten her gør sig gældende på samme måde som ved spørgsmålet om kompetencen til at meddele 3. instansbevilling. Samme betragtninger gør sig som anført af præsidenten for højesteret desuden gældende ved overvejelserne af, om fri proces bør meddeles af domstolene eller administrationen. Da den gældende ordning i øvrigt ikke har været genstand for kritik, og justitsministeriet er enig i, at kompetencen til at meddele fri proces og oprejsningsbevilling af praktiske grunde bør være hos samme myndighed, har man ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at følge retsplejerådets forslag på dette punkt.

3.3. Justitsministeriet kan tiltræde, at *begrænsningen i adgangen til appel af bestemmelser om sagsomkostninger* ophæves.

4. Justitsministeriet er enig med retsplejerådet i, at en bestemmelse om *begrænsning* i retsplejelovens almindelige regel om *offentlighed* må give parterne et ubetinget krav på behandling for lukkede døre, hvis den skal kunne føre til en vis begrænsning i anvendelsen af voldgift, jfr. betænkningen side 71. En mindre vidtgående bestemmelse vil næppe afholde parterne fra at vedtage voldgift. Flertallet af de hørte myndigheder har imidlertid udtrykt betænkelighed ved retsplejerådets forslag, navnlig under henvisning til bestemmelsen i grundlovens § 65, stk. 1, om, at offentlighed skal gennemføres i videst muligt omfang i retsplejen. Justitsministeriet har på denne baggrund ikke fundet fuldt tilstrækkelig grundlag for at medtage forslaget i lovforslaget. Det bemærkes herved, at bestemmelsen i lovforslagets § 370, hvorefter bindende ankeafkald skal kunne gives, inden dommen er afsagt, formentlig vil føre til en vis begrænsning i anvendelsen af voldgift, jfr. betænkningen side 168.

III. Betænkning om retternes kompetence og arbejdsform i borgerlige sager (nr. 773/76).

I forbindelse med undersøgelsen af, hvordan domstolens organisation og arbejdsmetode eventuelt kan ændres, således at behandlingstiderne